നാരദപുരാണമ്- ഉത്തരാർധഃ/അധ്യായഃ 58

< നാരദപുരാണമ്- ഉത്തരാർധഃ

വസുരുവാച ..
ഏവം സംപൂജ്യ വിധിവദ്ഭക്ത്യാ തം പുരുഷോത്തമമ് ..
പ്രണമ്യ ശിരസാ പശ്ചാത്സാഗരം ച പ്രസാദയേത് .. 58-1 ..

"പ്രാണസ്ത്വം സർവഭൂതാനാം വിശ്വസ്മിൻസരിതാം പതേ ..
തീർഥരാജ നമസ്തേഽസ്തു ത്രാഹി മാമച്യുതപ്രിയ .. 58-2 ..

സ്നാത്വൈവം സാഗരേ സമ്യക് തസ്മിൻ ക്ഷേത്രവരേ ശുഭേ ..
തീരേ ചാഭ്യർച്യ വിധിവന്നാരായണമനാമയമ് .. 58-3 ..

രാമം കൃഷ്ണം സുഭദ്രാം ച പ്രണിപത്യ ച സാഗരമ് ..
ശതാനാമശ്വമേധാനാം ഫലം പ്രാപ്നോതി മാനവഃ .. 58-4 ..

സർവപാപിവിനിർമുക്തഃ സർവദുഃഖവിവർജിതഃ ..
വൃംദാരകഹരിഃ ശ്രീമാചൂപയൗവനഗർവിതഃ .. 58-5 ..

വിമാനേനാർകവർണേന ദിവ്യഗംധർവനാദിനാ ..
കുലേകവിംശതിം ധൃത്വാ വിഷ്ണുലോകം ച ഗച്ഛതി .. 58-6 ..

ഭുക്ത്വാ തത്ര വരാൻഭോഗാക്രീഡിത്വാ ച സുരൈസ്സഹ ..
ച്യുതസ്തസ്മാദിഹായാതോ ബ്രാഹ്മണോ ബ്രഹ്മവിത്തമഃ .. 58-7 ..

യശസ്വീ മതിമാഞ്ച്ഛ്രീമാൻസത്യവാദീ ജിതേംദ്രിയഃ ..
വേദശാസ്ത്രാർഥവിദ്വിപ്രോ ഭവേത്പശ്ചാത്തു വൈഷ്ണവഃ .. 58-8 ..

യോഗം ച വൈഷ്ണവം പ്രാപ്യ തതോ മോക്ഷമവാപ്നുയാത് ..
ഗ്രഹോപരാഗേ സംക്രാംത്യാമയനേ വിഷുവേ തഥാ .. 58-9 ..

യുഗാദിഷു ച മന്വാദൗ വ്യതീപാതേ ദിനക്ഷയേ ..
ആഷാഢ്യാം ചൈവ കാർതിക്യാം മാഘ്യാം വാന്യശുഭേ തിഥൗ .. 58-10 ..

യേ ത്വത്ര ദാനം വിപ്രേഭ്യഃ പ്രയച്ഛംതിസുമേധസഃ ..
ഫലം സഹസ്രഗുണതമന്യതീർഥാല്ലഭംതി തേ .. 58-11 ..

പിതൃണാം യേ പ്രയച്ഛംതി പിംഡം തത്ര വിധാനതഃ ..
അക്ഷയാം പിതരസ്തേഷാം തൃപ്തിം സംപ്രാപ്നുവംതി വൈ .. 58-12 ..

ഏവം സ്നാനഫലം സമ്യക് സാഗരസ്യ മയേരിതമ് ..
ദാനസ്യ ച ഫലം ദേവി പിംഡദാനസ്യ ചൈവ ഹി .. 58-13 ..

ധർമാർഥമോക്ഷഫലദമായുഃ കീർതിയശസ്കരമ് ..
ഭുക്തിമുക്തിപ്രദം നൃണാം ധന്യം ദുഃസ്വപ്നനാശനമ് .. 58-14 ..

സർവപാപാഹരം പുണ്യം സർവകാമഫലപ്രദമ് ..
നാസ്തികായ ന വക്തവ്യം ശഠായ കൃപണായ ച .. 58-15 ..

താവദ്ഗർജ്ജംതി തീർഥാനി മാഹാത്മ്യൈഃ സ്വൈഃ പൃഥക് പൃഥക് ..
യാവന്ന തീർഥരാജസ്യ മാഹാത്മ്യം വർണ്യതേ ദ്വിജൈഃ .. 58-16 ..

പുഷ്കരാദീനി തീർഥാനി പ്രയച്ഛംതി സ്വകം ഫലമ് ..
തീർഥരാജഃ സമുദ്രസ്തു സർവതീർഥഫലപ്രദഃ .. 58-17 ..

ഭൂതലേ യാനി തീർഥാനി സരിതശ്ച സരാംസി ച ..
വിശംതി സാഗരേ താനി തേന വൈ ശ്രേഷ്ഠതാം ഗതഃ .. 58-18 ..

രാജാ സമസ്തതീർഥാനാം സാഗരഃ സരിതാം പതിഃ ..
തസ്മാത്സമസ്തതീർഥേഭ്യഃ ശ്രേഷ്ഠോഽസൗ സർവകാമദഃ .. 58-19 ..

തമോ നാശം യഥാഭ്യേതി ഭാസ്കരേഽഭ്യുദിതേ സതി ..
കോട്യോ നവനവത്യസ്തു യത്ര തീർഥാനി സംതി വൈ .. 58-20 ..

തസ്മാത്സ്നാനം ച ദാനം ച ഹോമം ജപ്യം സുരാർചനമ് ..
യത്കിഞ്ചിത്ക്രിയതേ തത്ര തദക്ഷയമിതീരിതമ് .. 59-21 ..

മോഹിന്യുവാച ..
സർവേഷു തു സമുദ്രേഷു ക്ഷാരോഽയം സരിതാം പതിഃ ..
കഥം ജാതോ ഗുരോ ബ്രൂഹി സർവജ്ഞോഽസി യതോ ദ്വിജ .. 58-22 ..

വസുരുവാച ..
ശൃണു വക്ഷ്യാമി സുഭഗേ ക്ഷാരത്വം ചാസ്യ വാരിധേഃ ..
യഥാ പ്രാപ്തഃ പുരാസീച്ച മാത്രാസ്യ ജഗതാമപി .. 58-23 ..

പുരാ സൃഷ്ടിക്രമേ ജാതാഃ സമുദ്രാഃ സപ്ത മോഹിനി ..
രാധികാ ഗർഭസംഭൂതാ ദിവ്യദേഹാഃ പൃഥഗ്വിധാഃ .. 58-24 ..

ഏകദാ രാധികാനാഥഃ കാംതയാ സഹ സംഗതഃ ..
ആസ്തേ വൃന്ദാവനേ സാക്ഷാദ്ഗോപഗോപീഗവാംപതിഃ .. 58-25 ..

രാസമംഡലമധ്യേ തു സുദീപ്തേ മണിമണ്ഡപേ ..
സുസ്നിഗ്ധയാ സമായുക്തഃ ശ്രൃംഗാരേ കാംതയാ തയാ .. 58-26 ..

തേ സപ്ത സാഗരാ ബാലാഃ സ്തന്യപാനകൃതക്ഷണാഃ ..
തതസ്തേ സർവതോ ദൃഷ്ട്വാ മാതരം താം ജഗത്പ്രസൂമ് .. 58-27 ..

ക്ഷുധാർതാശ്ച രുദംതസ്തു ആസേദുർമണിമംഡപമ് ..
തത്ര ജഗ്മുസ്തു തേ സർവേ സ്തന്യപാന കൃതേക്ഷണാഃ .. 58-28 ..

സർവേ നിവാരിതാശ്ചാപി ദ്വാരസ്ഥൈർവല്ലവീഗണൈഃ ..
വിവിശുശ്ച ഭൃശം ക്രുദ്ധാ ബാലകാസ്തേ സ്തനാർഥിനഃ .. 58-29 ..

ഉപേക്ഷിതാ ഗോപികാഭിർമാതുരുത്സംഗവർതിനഃ ..
തതസ്തു പ്രരുദന്തോ വൈ തേ ഗത്വാ മണിമംഡപമ് .. 58-30 ..

ഉച്ചൈഃ പ്രചുക്രുശുർദ്രേവി മാതഃ ക്വാസീതിവാദിനഃ ..
യദാ നാഹ്വയതേ മാതാ ബാലകാംസ്താൻസ്തനാർഥിനഃ .. 58-31 ..

തദാ കനിഷ്ഠഃ സർവേഷാം വിവേശായം രതിസ്ഥലമ് ..
തം ദൃഷ്ട്വാ സ്വസുതം രാധാ മുഗ്ധം ശ്രൃംഗാരഭംഗദമ് .. 58-32 ..

ശശാപ ക്ഷുഭിതാ ഭദ്രേ ഭൂർലോകം യാത മാ ചിരമ് ..
യതഃ ശ്രൃംഗാരഭംഗം തു മമ കർതും സമുദ്യതാഃ .. 58-33 ..

തതോ യൂയം ഭുവം ഗത്വാ സ്ഥാസ്യഥൈകാകിനഃ സുതാഃ ..
തച്ഛ്രുത്വാ വചനം മാതുർജഗദ്ധാത്ര്യാ വിരംചിജേ .. 58-34 ..

അത്യുച്ചൈ രുരുദുഃ സർവേ വിയോഗഭയകാതരാഃ ..
തതഃ പ്രസന്നോ ഭഗവാഞ്ച്ഛ്രീകൃഷ്ണഃ പ്രണതാർതിഹാ .. 58-35 ..

മാ ഭൈഷ്ട പുത്രാസ്തിഷ്ഠാമി സമീപേ ഭവതാമഹമ് ..
ദ്രവരൂപാ ഭവംതസ്തു പൃഥഗ്രൂപചരാഃ സദാ .. 58-36 ..

വർതധ്വം ക്ഷാരതാം യാതു കനിഷ്ഠോഽഭ്യംതരേ സ്ഥിതഃ ..
ഏവമുക്ത്വാ ജഗന്നാഥോ ബാലകാന്വിസസർജ ഹ .. 58-37 ..

തേഷാം തു സാംത്വനോർഥായ സമീപസ്ഥഃ സദാഭവത് ..
യഃ പ്രവിഷ്ടോ രതിഗൃഹം സ ക്ഷാരോദോ ബഭൂവ ഹ ..
അന്യേ തു ദ്രവരൂപാ വൈ ക്ഷീരോദാദ്യാഃ പൃഥക് സ്ഥിതാഃ .. 58-38 ..

മോഹിന്യുവാച ..
കാ രാധാ ഭവതാ പ്രോക്താ ഗുരോ ലോകപ്രസൂഃ സതീ ..
തസ്യാസ്തത്വം സമാഖ്യാഹി ശ്രോതും കൗതൂഹലം മമ .. 58-39 ..

പുരാണേഷു രഹസ്യം തു രാധാമാധവവർണനമ് ..

യതഃ സർവം ഭവാന്വേത്തി യാഥാതഥ്യേന സുവ്രത .. 58-40 ..

വസിഷ്ഠ ഉവാച ..
തച്ഛ്രുത്വാ മോഹിനീവാക്യം ഭൂപതേ സ വസുർമഹാൻ ..
അതീവ ഭക്തോ ഗോവിംദേ നിമഗ്രഹൃദയോഽഭവത് .. 58-41 ..

പുലകാംകിതസർവാംഗഃ പ്രഹൃഷ്ടഹൃദയോ മുദാ ..
ഉവാച മോഹമാപന്നോ മോഹിനീം ദ്വിജസത്തമഃ .. 58-42 ..

വസുരുവാച ..
ശൃണു ദേവി പ്രവക്ഷ്യാമി രഹസ്യാതിരഹസ്യകമ് ..
സുഗോപ്യം കൃഷ്ണചരിതം ബ്രഹ്മൈകത്വവിധായകമ് .. 58-43 ..

പ്രകൃതേഃ പുരുഷസ്യാപി നിയംതാരം വിധേർവിധിമ് ..
സംഹർതാരം ച സംഹർതുർഭഗവംതം നതോഽസ്മ്യഹമ് .. 58-44 ..

ദേവി സർവേഽവതാരാസ്തു ബ്രഹ്മണഃ കൃഷ്ണരൂപിണഃ ..
അവതാരീ സ്വയം കൃഷ്ണഃ സഗുണോ നിർഗുണഃ സ്വയമ് .. 58-45 ..

സ ഏവ രാമഃ കൃഷ്ണശ്ച വസ്തുതോ ഗുണതഃ പൃഥക് ..
സർവേ പ്രാകൃതികാ ലോകാ ഗോലോകോ നിർഗുണഃ സ്വയമ് .. 58-46 ..

ഗാവസ്തേജോംഽശവോ ഭദ്രേ വേദവിദ്ഭിർനിരൂപിതാഃ ..
ബ്രഹ്മവിഷ്ണുശിവാദ്യാസ്തു പ്രാകൃതാ ഗുണനിർമിതാഃ .. 58-47 ..

തത്തേജഃ സർവദാ ദേവി നിർഗുണം ഗുണകൃന്മതമ് ..
ഗുണാസ്തദംശവോ ഭദ്രേ സർവേ വ്യാകൃതരൂപിണഃ .. 58-48 ..

വ്യാകൃതോത്പാദകാ ജ്ഞേയാ രജഃ സത്ത്വതമോഭിധാഃ ..
അവ്യാകൃതസ്യ പുംസോ ഹി ഗുണാ വിജ്ഞാപകാഃ ശുഭേ .. 58-49 ..

ദേഹഭൂതാഃ സ്മൃതാസ്തസ്യ തച്ഛക്തിഃ പ്രകൃതിർമതാ ..
പ്രധാനപ്രകൃതിം പ്രാഹുഃ കാര്യകാരണരൂപിണീമ് .. 58-50 ..

സാക്ഷിണം പുരുഷം പ്രാഹുർനിർഗുണം തു സനാതനമ് ..
പുരുഷോ വീര്യമാധത്ത പ്രകൃത്യാം ച തതോ ഗുണാഃ .. 58-51 ..

സത്ത്വാദ്യാ ഹ്യഭവംസ്തേഭ്യോ മഹത്തത്ത്വം സമുദ്ഗതമ് ..
പുരുഷസ്യേച്ഛയാ തത്തു വ്യാകൃതം സമഭൂദഹമ് .. 58-52 ..

തത്ത്രിധാ സമഭൂദ്ഭദ്രേ ദ്രവ്യജ്ഞാനക്രിയാത്മകമ് ..
വൈകാരികസ്തൈജസശ്ച താമസശ്ചേത്യഹം ത്രിധാ .. 58-53 ..

വൈകാരികാന്മനോ ജജ്ഞേ ദേവാ വൈകാരികാ ദശ .. 58-54 ..

ദിഗ്വാതാർകപ്രചേതോശ്വിബ്രംഫേംദ്രോപേംദ്രമിത്രകാഃ ..
തൈജസാനീംദ്രിയാണ്യാഹുർജ്ഞാനകർമമയാനി ച .. 58-55 ..

ശ്രോത്രത്വഗ്ഘ്രാണദൃഗ്ജിഹ്വാവിജ്ഞാനേംദ്രിയരൂപകാഃ ..
കർമേംദ്രിയാണി സുഭഗേ വാഗ്വോർമേഢ്രാംഘ്രിപായവഃ .. 58-56 ..

ശബ്ദസ്തു താമസാജ്ജജ്ഞേ തസ്മാദാകാശ ഏവ ച ..
ആകാശാദഭവത്സ്പർശസ്തസ്മാദ്വായുരഭൂത്സതി .. 58-57 ..

വായോരഭൂത്തതോ രൂപം തസ്മാത്തേജോ വ്യജായത ..
തേജസസ്തു രസസ്തസ്മാദാപഃ സമഭവൻസതി .. 58-58 ..

അദ്ഭ്യോ ഗംധഃ സമുത്പന്നോ ഗംധാത്ക്ഷിതിരജായത ..
ചരാചരസ്യ നിഷ്ഠാ തു ഭൂമാവേവ പ്രദൃശ്യതേ .. 58-59 ..

ആകാശാദിഷു തത്വേഷു ഏകദ്വിത്രിചതുർഗുണാഃ ..
ഭൂമൗ പംച ഗുണാഃ പ്രോക്താ വിശേഷസ്തു തതഃ ക്ഷിതേഃ .. 58-60 ..

കാലമായാംശലിംഗേഭ്യ ഏതേഭ്യോഽംഡമചേതനമ് ..
സമഭൂച്ചേതനം ജാതം ദരേണ വിശതാ സതി .. 58-61 ..

തസ്മാദംഡാദ്വിരാഡ് ജജ്ഞേ സോഽശയിഷ്ട ജലാംതരേ ..
മുഖാദീന്യസ്യ ജാതാനി വിരാജോഽവയവാ അപി .. 58-62 ..

വചനാദേശ്ച സിദ്ധ്യർഥം സലിലസ്ഥസ്യ ഭാമിനി ..
തസ്യ നാഭ്യാമഭൂത്പദ്മം സഹസ്രാർകോരുദീധിതിഃ .. 58-63 ..

തസ്മിൻസ്വയംഭൂഃ സമഭൂല്ലോകാനാം പ്രപിതാമഹഃ ..
തേന തപ്ത്വാ തപസ്തീവ്രം പുംസോഽനുജ്ഞാമവാപ്യ ച .. 58-64 ..

ലോകാശ്ച ലോകപാലാശ്ച കല്പിതാ ബ്രഹ്മണാ സതി ..
കട്യാദിഭിരധഃ സപ്ത സപ്തോർദ്ധ്വം ജഘനാദിഭിഃ .. 58-65 ..

ചതുർദശഭിരേഭിസ്തു ലോകൈർബ്രഹ്മാംഡമീരിതമ് ..
തസ്മിൻസസർജ ഭൂതാനി സ്ഥാവരാണി ചരാണി ച .. 58-66 ..

ബ്രഹ്മണോ മനസോ ജാതാശ്വത്വാരഃ സനകാദയഃ ..
ദേഹാദ്ഭാവാദയോ ദേവി യൈരിദം വർദ്ധിതം ജഗത് .. 58-67 ..

ഇതി ശ്രീബൃഹന്നാരദീയപുരാണോത്തരഭാഗേ മോഹിനീവസുസംവാദേ പുരുഷോത്തമമാഹാത്മ്യേ ബ്രഹ്മാണ്ഡോത്പത്തിവർണനം നാമാഷ്ടപഞ്ചാശത്തമോഽധ്യായഃ .. 58 ..
